

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Перший проректор

Шижарик М.І.
Шижарик М.І.

« 31 » *серпня* 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

«Методологія і дидактика професійної освіти»

ступінь вищої освіти – **магістр**

галузь знань **01** – «Освіта/Педагогіка»

спеціальність **015** – «Професійна освіта»

освітньо-професійна програма – «Інформаційне забезпечення управління та електронне урядування»

кафедра освітології та педагогіки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самоств. робота студ.(год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	1	1	30	30	6	4	80	150	1
Заочна	1	1	4	2	-	-	144	150	2

Тернопіль – ТНЕУ
2020

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Методологія і дидактика професійної освіти»

1. Опис дисципліни «Методологія і дидактика професійної освіти»

Дисципліна «Методологія і дидактика професійної освіти»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань – 01 «Освіта/Педагогіка»	Статус дисципліни дисципліна циклу професійної підготовки, обов'язкова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність – 015 «Професійна освіта» освітньо-професійна програма «Інформаційне забезпечення управління та електронне урядування»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна - 4</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна 2</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 84</i> <i>Заочна 144</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 6</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Методологія і дидактика професійної освіти»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

В умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів в Україні навчальна дисципліна «Методологія і дидактика професійної освіти» є базовою навчальною дисципліною у професійній підготовці майбутніх фахівців. Розвиток ринкових відносин, підвищення ролі фахівців у розбудові країни потребують підвищення якості підготовки висококваліфікованих професіоналів і відповідно ставить завдання перед викладацьким складом щодо пошуку інноваційних підходів до вивчення особливостей професійної освіти у професійних навчальних закладах.

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія і дидактика професійної освіти» є підготовка майбутніх фахівців, здатних після здобуття відповідної освіти почати педагогічну і виробничу діяльність, вирішувати виробничі та наукові завдання й відповідати за прийняті рішення.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістранти повинні оволодіти категоріально-понятійним апаратом професійної освіти, сучасними концепціями гуманітарного знання та концептуальними засадами освіти, перспективними стратегіями розвитку професійної освіти, теоретичними основами організації науково-дослідницької діяльності, знаннями щодо визначення актуальних проблем професійної освіти та способами їх вирішення. Важливо оволодівати та засвоювати інноваційні засоби, методи, форми професійного навчання. Студенти мають оволодіти сучасними методами науково-

педагогічного дослідження у професійній сфері, а також способами осмислення і критичного аналізу наукової інформації; самостійно набути нові знання і вміння за допомогою інформаційних технологій і використовувати їх у практичній діяльності; розширювати і поглиблювати свій науковий світогляд; набути навички вдосконалення і розвитку системного мислення, вміння здійснювати міждисциплінарні дослідження у сфері теорії та методики професійної освіти.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Здатність розуміти тенденції в освіті, структуру й цілі освітніх систем та бути в змозі визнавати їх потенційні наслідки.

Здатність використовувати електронне навчання та інтегрувати його в освітнє середовище.

Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Теорія освітньої діяльності, педагогіка, конфліктологія, моделювання діяльності фахівця, дидактичні системи у вищій школі, психологія професійної креативності, психологія соціального впливу, методологія наукових досліджень.

Раніше здобуті результати навчання: критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практику професійної діяльності, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження; демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності; визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики; самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

2.5. Програмні результати навчання.

Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції сталого розвитку суспільства, освіти і методології наукового пізнання.

Уміти використовувати сучасні інформаційні технології та ресурси у професійній, інноваційній та/або науковій діяльності.

Уміти використовувати іноземну мову у професійній діяльності.

Знати правові та етичні норми професійної діяльності і визнавати відповідальність за результати власної роботи в умовах суперечливих вимог.

Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про освіту.

Застосовувати здобутки психолого-педагогічної теорії та практики, навички консультування з питань освіти при проектуванні та реалізації навчальних/розвивальних проектів на засадах студентоцентрованого підходу.

Організувати освітній процес (співпрацю в команді) студентів, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати педагогічний контроль і моніторинг результатів їх навчання.

Використовувати освітні технології і забезпечувати їх навчально-методичний супровід з метою створення сприятливого освітнього середовища.

Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень й упровадження сучасних систем менеджменту у професійній діяльності відповідно до спеціалізації в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію та проектувати напрями професійного самовизначення і розвитку команди.

Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.

Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання у виробничій сфері, формулювати висновки за його результатами та готувати результати розробок до оприлюднення.

1. Зміст дисципліни «Методологія і дидактика професійної освіти»

Змістовий модуль I

Науково-методологічні основи професійної освіти

Тема 1. Сутнісний зміст професійної освіти в системі підготовки сучасного фахівця

Термін «професійна освіта»: сутність, історія. Законодавчі документи щодо професійної освіти. Законодавство України про освіту. Концепція розвитку професійної освіти в Україні та шляхи вдосконалення освітнього процесу у професійній школі. Положення про ступеневу освіту та шляхи його впровадження у практику. Організаційно-педагогічні засади ступеневої освіти в Україні.

Література: 1, 7, 13, 14, 20, 24, 25, 26, 27

Тема 2. Система освіти в Україні

Неперервна освіта як світова тенденція. Концепція розвитку педагогічної освіти. Шляхи і способи реалізації Концепції розвитку педагогічної освіти у сучасних умовах. Сучасна парадигма освіти в Україні. Сутність Болонського процесу.

Література: 8, 10, 13, 16, 21, 23, 29, 34

Тема 3. Методологічні засади професійної освіти

Тенденції суспільного розвитку і вимоги до підготовки спеціалістів у професійній школі. Мета, завдання, принципи, етапи професійної освіти. Педагогічний процес у професійній школі. Загальні закономірності педагогічного процесу. Функції педагогічного процесу.

Література: 5, 6, 8, 10, 12, 15, 19

Тема 4. Структура закладів професійної освіти

Структура закладів професійної освіти. Цілі створення в Україні закладів професійної освіти. Напрями діяльності професійно-технічного навчального закладу. Види та особливості діяльності вищих закладів освіти. Структурні підрозділи закладу вищої освіти. Взаємозв'язок професійно-технічної та загальноосвітньої підготовки фахівців.

Література: 5, 8, 14, 17, 29, 31, 29,

Тема 5. Організація освітньої діяльності в професійній освіті

Проблеми формування мотивації учіння і праці у студентів професійних закладів освіти. Форми організації навчального процесу у професійному навчальному закладі. Організація навчальної діяльності студентів з використанням методів проблемного навчання. Організація самостійної роботи студентів. Дидактичні проблеми організації та змісту виробничого навчання та практики студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів

Література: 2, 4, 7, 10, 17, 29, 40

Тема 6. Розвиток професійної спрямованості та компетентності фахівців на різних етапах професійного становлення

Обґрунтування методичного інструментарію та процедури дослідження професійної спрямованості та компетентності фахівців. Особливості формування професійної спрямованості та компетентності майбутніх фахівців

Література: 2, 4, 5, 12, 13, 15, 18, 27, 29

Тема 7. Формування професійної компетентності майбутнього фахівця.

Формування професійної компетентності й особистості майбутнього фахівця у професійних закладах освіти. Особливості професійної творчої діяльності. Професійна освіта в різних країнах.

Література: 4, 10, 11, 19, 27, 28, 25, 38

Змістовий модуль 2

Дидактика професійної освіти

Тема 8. Основні категорії дидактики професійної освіти

Предмет, основні категорії та принципи дидактики. Блочно-модульний підхід до навчання у професійній школі. Засоби навчання та особливості їх використання у процесі опанування загальнотехнічних і спеціальних предметів. Нові технології у вивченні загальнотехнічних і спеціальних предметів. Методика проведення презентацій. Базовий та варіативний компоненти у змісті професійної освіти

Література: 5, 12, 13, 18, 30, 37, 0

Тема 9. Методи теоретичного та практичного професійного навчання

Методи навчання, їх сутність та класифікація. Засоби навчання. Методи виробничого навчання. Методика підготовки та проведення інтегрованих теоретичних і практичних занять. Форми навчання. Тренінгові технології у професійній освіті.

Література: 5, 7, 13, 15, 17, 29

Тема 10. Технології навчання

Диференційоване навчання у вищій школі. Проблемне навчання у вищій школі. Ігрові технології навчання. Інформаційні технології навчання. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Особистісно орієнтоване навчання у вищій школі.

Література: 12, 13, 14, 15, 18, 19, 29

Тема 11. Методи виховання та самовиховання в цілісному педагогічному процесі

Виховний процес у закладах професійної освіти. Поняття про методи виховання. Основні методи виховання та самовиховання у професійній освіті. Прийоми виховання та самовиховання.

Література: 14, 18, 26, 37, 38, 39

Тема 12. Викладач в системі професійної освіти

Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу. Педагогічна діяльність викладача вищого навчального закладу. Педагогічна майстерність викладача вищого навчального закладу. Куратор академічної групи. Функції і завдання куратора академічної групи. Методика виховної роботи куратора в академічній групі.

Література: 2, 7, 10, 20, 34, 27

Тема 13. Професійна мобільність викладача в закладах професійної освіти

Функції професійної діяльності тьютора в системі дистанційної освіти. Професійна мобільність викладача професійної школи. Кризи професійного становлення та їх подолання. Професійні деструкції, вигорання та їх профілактика.

Література: 8, 12, 17, 20, 27, 35, 36

Тема 14. Організація і планування діяльності викладача

Індивідуальний план роботи викладача. Рейтингова оцінка діяльності викладача. Правила особистої організованості і самодисципліни. Щоденник і робоча книга викладача. Підвищення кваліфікації викладача.

Тема 15. Специфіка науково-педагогічного дослідження у професійній школі

Організація та проведення педагогічних досліджень. Вимоги до написання курсових, бакалаврських, дипломних та магістерських робіт. Планування різних видів кваліфікаційних робіт. Організація науково-педагогічного дослідження. Складові методологічної частини

програми науково-педагогічного дослідження. Методична частина програми науково-педагогічного дослідження. Етичний аспект дослідження.

Література: 14, 18, 26, 37, 38, 39

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Методологія і дидактика професійної освіти»

(денна форма навчання)

	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовний модуль 1. Науково-методологічні основи професійної освіти					
Тема 1. Сутність професійної освіти в системі підготовки сучасного спеціаліста	2	2	6	-	-
Тема 2. Система освіти в Україні	2	2	6	1	-
Тема 3. Методологічні засади професійної освіти	2	2	6	-	-
Тема 4. Структура закладів професійної освіти	2	2	5	1	-
Тема 5 Організація освітньої діяльності в професійній освіті.	2	2	5	-	-
Тема 6 Розвиток професійної спрямованості та компетентності фахівців на різних етапах професійного становлення	2	2	5	1	-
Тема 7. Формування професійної компетентності майбутнього фахівця.	2	2	5		Модуль 1 – 2 год
Змістовний модуль 2. Дидактика професійної освіти					
Тема 8. Основні категорії дидактики професійної освіти.	2	2	5	-	-
Тема 9. Методи теоретичного та практичного професійного навчання.	2	2	6	1	-
Тема 10. Технології навчання	2	2	6	-	-
Тема 11 Методи виховання та самовиховання в цілісному педагогічному процесі	2	2	6	-	-
Тема 12. Викладач в системі професійної освіти	2	2	6	1	-
Тема 13. Професійна мобільність викладача в закладах професійної освіти	2	2	5		-
Тема 14. Організація і планування діяльності викладача.	2	2	6		Модуль 2 (РКР) – 2 год.
Тема 15. Специфіка науково-педагогічного дослідження у професійній школі	2	2	5	1	Модуль 3 (КПЗ) – 2 год
Разом	30	30	84	6	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин
--	-----------------

	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовний модуль 1. Науково-методологічні основи професійної освіти					
Тема 1. Сутність професійної освіти в системі підготовки сучасного фахівця	2	2	10	-	-
Тема 2. Система освіти в Україні	-	2	10	-	-
Тема 3. Методологічні засади професійної освіти	-	2	10	-	-
Тема 4. Структура закладів професійної освіти	-	2	10	-	-
Тема 5 Організація освітньої діяльності в професійній освіті.	-	2	10	-	-
Тема 6 Розвиток професійної спрямованості та компетентності фахівців на різних етапах професійного становлення	-	2	10	-	-
Тема 7. Формування професійної компетентності майбутнього фахівця.	-	2	10	-	-
Змістовний модуль 2. Дидактика професійної освіти					
Тема 8. Основні категорії дидактики професійної освіти.	2	2	10	-	-
Тема 9. Методи теоретичного та практичного професійного навчання.	-	-	10	-	-
Тема 10. Технології професійного навчання	-	-	9	-	-
Тема 11 Методи виховання та самовиховання в цілісному педагогічному процесі	-	-	9	-	-
Тема 12. Викладач в системі професійної освіти	-	-	9	-	-
Тема 13. Професійна мобільність викладача в закладах професійної освіти	-	-	9	-	-
Тема 14. Організація і планування діяльності викладача.	-	-	9	-	-
Тема 15. Специфіка науково-педагогічного дослідження у професійній школі	-	-	9	-	-
Разом	4	2	144	-	-

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1

Тема: Сутнісний зміст професійної освіти в системі підготовки сучасного спеціаліста

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів з теми, формувати уміння самостійно використовувати знання та навички в комплексі вивчення дисципліни

Питання для обговорення:

1. Термін «професійна освіта»: сутність, історія.
2. Законодавчі документи щодо професійної освіти. Законодавство України про освіту.
3. Концепція розвитку професійної освіти в Україні та шляхи вдосконалення освітнього процесу у професійній школі.
4. Положення про ступеневу освіту та шляхи його впровадження у практику.

5. Організаційно-педагогічні засади ступеневої освіти в Україні.

Хід заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми.
2. Тестовий контроль.

Література: 1, 7, 13, 14, 20, 24, 25, 26, 27

Практичне заняття №2

Тема: «Система освіти в Україні»

Мета: Систематизувати та поглибити знання студентів з історіографії проблеми

Питання для обговорення:

1. Неперервна освіта як світова тенденція.
2. Історія розвитку педагогічної освіти.
3. Шляхи і способи реалізації
4. Концепції розвитку педагогічної освіти у сучасних умовах.
5. Сучасна парадигма освіти в Україні.
6. Сутність Болонського процесу.

Хід заняття:

1. Захист повідомлень за рекомендованими темами
2. Тестовий контроль.

Література: 8, 10, 13, 16, 21, 23, 29, 34

Практичне заняття №3

Тема: «Методологічні засади професійної освіти»

Мета: Освоїти методологічні засади професійної освіти

Питання для обговорення:

1. Основні тенденції суспільного розвитку і вимоги до підготовки спеціалістів у професійній школі
2. Мета, завдання, принципи, етапи професійної освіти.
3. Сутнісний зміст педагогічного процесу у професійній школі.
4. Загальні закономірності педагогічного процесу.
5. Функції педагогічного процесу.

Хід заняття:

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 5, 6, 8, 10, 12, 15, 19

Практичне заняття №4

Тема: «Структура закладів професійної освіти»

Мета: ознайомити магістрантів із структурою закладів професійної освіти

Питання для обговорення:

1. Структура закладів професійної освіти та їх характеристика..
2. Цілі створення в Україні закладів професійної освіти.
3. Основні напрями діяльності професійно-технічного навчального закладу.
4. Види та особливості діяльності вищих закладів освіти.
5. Структурні підрозділи закладу вищої освіти.
6. Взаємозв'язок професійно-технічної та загальноосвітньої підготовки фахівців.

Хід заняття:

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 5, 8, 14, 17, 29, 31, 29

Практичне заняття №5

Тема: «Організація освітньої діяльності в професійній освіті»

Мета: дослідити різні форми організації освітньої діяльності у професійній освіті

Питання для обговорення:

1. Основні проблеми формування мотивації учіння і праці у студентів професійних закладів освіти.
2. Форми організації навчального процесу у професійному навчальному закладі.
3. Організація навчальної діяльності студентів з використанням методів проблемного навчання.
4. Організація самостійної роботи студентів.
5. Дидактичні проблеми організації та змісту виробничого навчання та практики студентів.
6. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 2, 4, 7, 10, 17, 29, 40

Практичне заняття №6

Тема: «Розвиток професійної спрямованості та компетентності фахівців на різних етапах професійного становлення»

Мета: сформувати знання студентів із вибору доцільного інструментарію та процедури дослідження професійної спрямованості та компетентності фахівців

Питання для обговорення:

1. Обґрунтування методичного інструментарію та процедури дослідження професійної спрямованості та компетентності фахівців.
2. Особливості формування професійної спрямованості фахівців.
3. Формування компетентності майбутніх професіоналів

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 2, 4, 5, 12, 13, 15, 18, 27, 29

Практичне заняття №7

Тема: «Формування професійної компетентності майбутнього фахівця»

Мета: систематизувати та поглибити знання студентів із формуванням професійної компетентності фахівців у професійних закладах освіти та особливостями професійної творчої діяльності

Питання для обговорення:

1. Формування професійної компетентності й особистості майбутнього фахівця у професійних навчально-виховних закладах.
2. Особливості професійної творчої діяльності
3. Професійна освіта в різних країнах.

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 4, 10, 11, 19, 27, 28, 25, 38

Практичне заняття №8

Тема: «Основні категорії дидактики професійної освіти»

Мета: сформувати у магістрантів знання предмету, основних категорій та принципів дидактики

Питання для обговорення:

1. Предмет, основні категорії та принципи дидактики.
2. Блочно-модульний підхід до навчання у професійній школі.

3. Засоби навчання та особливості їх використання у процесі опанування загальнотехнічних і спеціальних предметів.
4. Нові технології у вивченні загальнотехнічних і спеціальних предметів. Методика проведення презентацій.
5. Базовий та варіативний компоненти у змісті професійної освіти

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 5, 12, 13, 18, 30, 37, 40

Практичне заняття №9

Тема: «Методи теоретичного та практичного професійного навчання»

Мета: оволодіння студентами сучасними методами, засобами та формами навчання

Питання для обговорення:

1. Методи навчання, їх сутність та класифікація.
2. Засоби навчання.
3. Методи виробничого навчання.
4. Методика підготовки та проведення інтегрованих теоретичних і практичних занять.
5. Форми навчання.
6. Тренінгові технології у професійній освіті.

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль
3. Захист КПЗ за рекомендованими темами.

Література: 5, 7, 13, 15, 17, 29

Практичне заняття №10

Тема: «Технології навчання»

Мета: Ознайомити студентів із сучасними технологіями навчання та їх застосуванням у професійній освіті

Питання для обговорення:

1. Диференційоване навчання у вищій школі.
2. Проблемне навчання у вищій школі.
3. Ігрові технології навчання.
4. Інформаційні технології навчання
5. Кредитно-модульна система організації навчального процесу.
6. Особистісно орієнтоване навчання у вищій школі.

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 12, 13, 14, 15, 18, 19, 29

Практичне заняття №11.

Тема: «Методи виховання та самовиховання в цілісному педагогічному процесі»

Мета: сформувати знання про методи виховання і самовиховання, оволодіти навичками використання їхніх основних прийомів

Питання для обговорення:

1. Виховний процес у закладах професійної освіти.
2. Поняття про методи виховання.
3. Основні методи виховання та самовиховання у професійній освіті.
4. Прийоми виховання та самовиховання.

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Програмований контроль за тестами
Література: 14, 18, 26, 37, 38, 39

Практичне заняття №12

Тема: «Викладач в системі професійної освіти»

Мета: поглибити знання магістрантів щодо вимог до особистості викладача вищого навчального закладу

Питання для обговорення:

1. Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу.
2. Педагогічна діяльність викладача вищого навчального закладу.
3. Педагогічна майстерність викладача вищого навчального закладу.
4. Куратор академічної групи.
5. Функції і завдання куратора академічної групи.
6. Методика виховної роботи куратора в академічній групі

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль.
3. Презентація есе «Ідеальний викладач очима студентів».

Література: 2, 7, 10, 20, 34, 27

Практичне заняття №13

Тема: «Професійна мобільність викладача в закладах професійної освіти»

Мета: ознайомити магістрантів із процесом формування професійної мобільності викладача, оволодіти вміннями дистанційної роботи, методами запобігання професійного вигорання

Питання для обговорення:

1. Функції професійної діяльності тьютора в системі дистанційної освіти.
2. Професійна мобільність викладача професійної школи.
3. Кризи професійного становлення та їх подолання.
4. Професійні деструкції, вигорання та їх профілактика.

Хід заняття

1. Поточне опитування.
 2. Тестовий контроль
- Література: 2, 4, 7, 10, 17, 29, 40

Практичне заняття №14

Тема: «Організація і планування діяльності викладача»

Мета: навчити організовувати та планувати діяльність викладача в системі професійної освіти

Питання для обговорення:

1. Індивідуальний план роботи викладача.
2. Рейтингова оцінка діяльності викладача.
3. Правила особистої організованості і самодисципліни.
4. Щоденник і робоча книга викладача.
5. Підвищення кваліфікації викладача.

Хід заняття

1. Поточне опитування.
 2. Тестовий контроль
- Література: 8, 12, 17, 20, 27, 35, 36

Практичне заняття №15

Тема: «Специфіка науково-педагогічного дослідження у професійній школі»

Мета: Складання плану експериментального дослідження, де кожен студент даної освітньої програми обирає проблемну тему самостійно

Питання для обговорення:

1. Організація та проведення педагогічних досліджень.
2. Вимоги до написання курсових, бакалаврських, дипломних та магістерських робіт.
3. Планування різних видів кваліфікаційних робіт.
4. Організація науково-педагогічного дослідження.
5. Складові методологічної частини програми науково-педагогічного дослідження.
6. Методична частина програми науково-педагогічного дослідження.
7. Етичний аспект дослідження.

Хід заняття

1. Поточне опитування.
2. Тестовий контроль

Література: 14,18, 26, 37,38,39

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ з дисципліни

1. Сучасна психологічна освіта
2. Проблемна лекція, структура та методика проведення
3. Лекція-провокація: структура та методика проведення.
4. Бінарна лекція: структура та методика проведення.
5. Лекція-конференція, структура та методика проведення.
6. Лекція-прес-конференція»: структура та методика проведення.
7. Лекція-діалог(лекція бесіда): структура та методика проведення.
8. Міні-лекція: структура та методика проведення.
9. Кіно(відео)лекція: структура та методика проведення.
10. Лекція-візуалізація: структура та методика проведення.
11. Лекція-екскурсія: структура та методика проведення (розробка на основі реального прикладу).
12. Лекція із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивна лекція): структура та методика проведення.
13. Методика проведення тренінгу.
14. Ділові ігри: види, структура, методика проведення.
15. Методика проведення колоквиуму.
16. Інформаційні технології навчання у професійній освіті
17. Ігрові технології навчання у професійній освіті
18. Проблемне навчання у професійній освіті.
19. Диференційоване навчання у професійній освіті
20. Гендерне виховання у вищій школі.
21. Антинаркогенне виховання у вищій школі.
22. Форми виховної роботи у професійній освіті
23. Загальні методи виховання.
24. Графічний контроль у вищій школі.
25. Дипломний проект(робота) як форма підсумкового контролю.
26. Семінар-мозковий штурм: структура та методика проведення в професійній освіті.

7. Самостійна робота

№ з/п	Тематика	К-сть годин
1.	Поняття «професійна освіта»: сутність, історія.	1
2.	Законодавчі документи щодо професійної освіти. Законодавство України про освіту.	1
3.	Концепція розвитку професійної освіти в Україні та шляхи вдосконалення освітнього процесу у професійній школі.	1
4.	Положення про ступеневу освіту та шляхи його впровадження у практику.	1
5.	Організаційно-педагогічні засади ступеневої освіти в Україні.	1
6.	Неперервна освіта як світова тенденція.	1
7.	Концепція розвитку педагогічної освіти.	1
8.	Шляхи і способи реалізації	1
9.	Концепції розвитку педагогічної освіти у сучасних умовах.	1
10.	Сучасна парадигма освіти в Україні.	1
11.	Сутність Болонського процесу.	1
12.	Тенденції суспільного розвитку і вимоги до підготовки спеціалістів у професійній школі.	1
13.	Мета, завдання, принципи, етапи професійної освіти.	1
14.	Педагогічний процес у професійній школі.	1
15.	Загальні закономірності педагогічного процесу.	1
16.	Функції педагогічного процесу.	1
17.	Структура закладів професійної освіти.	1
18.	Цілі створення в Україні закладів професійної освіти.	1
19.	Напрями діяльності професійно-технічного навчального закладу.	1
20.	Види та особливості діяльності вищих закладів освіти	1
21.	Структурні підрозділи закладу вищої освіти.	1
22.	Взаємозв'язок професійно-технічної та загальноосвітньої підготовки фахівців.	1
23.	Проблеми формування мотивації учіння і праці у студентів професійних закладів освіти.	1
24.	Форми організації навчального процесу у професійному навчальному закладі.	1
25.	Проблемна лекція, структура та методика проведення	1
26.	Лекція-провокація: структура та методика проведення.	1
27.	Бінарна лекція: структура та методика проведення.	1
28.	Лекція-конференція, структура та методика проведення.	1
29.	Лекція-прес-конференція»: структура та методика проведення.	1
30.	Лекція-діалог(лекція бесіда): структура та методика проведення.	1
31.	Міні-лекція: структура та методика проведення.	1
32.	Кіно(відео)лекція: структура та методика проведення.	1
33.	Лекція-візуалізація: структура та методика проведення.	1
34.	Лекція-екскурсія: структура та методика проведення (розробка на основі реального прикладу).	1
36.	Лекція-провокація: структура та методика проведення.	1
37.	Бінарна лекція: структура та методика проведення.	1
38.	Лекція-конференція, структура та методика проведення.	1
39.	Лекція-прес-конференція»: структура та методика проведення.	1
40.	Лекція-діалог(лекція бесіда): структура та методика проведення.	1
41.	Організація навчальної діяльності студентів з використанням методів	1

	проблемного навчання.	
42	Організація самостійної роботи студентів.	1
43.	Дидактичні проблеми організації та змісту виробничого навчання та практики студентів.	1
44.	Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів	1
45.	Обґрунтування методичного інструментарію та процедури дослідження професійної спрямованості та компетентності фахівців.	2
46	Обґрунтування методичного інструментарію.	1
47.	Особливості формування професійної спрямованості та компетентності майбутніх фахівців	2
48.	Формування професійної компетентності й особистості майбутнього фахівця у професійних навчально-виховних закладах.	1
49	Особливості професійної творчої діяльності	2
50.	Професійна освіта в різних країнах.	1
51.	Предмет, основні категорії та принципи дидактики.	1
52.	Блочно-модульний підхід до навчання у професійній школі.	2
53.	Засоби навчання та особливості їх використання у процесі опанування загальнотехнічних і спеціальних предметів.	1
54	Нові технології у вивченні загальнотехнічних і спеціальних предметів. Методика проведення презентацій.	2
55.	Базовий та варіативний компоненти у змісті професійної освіти	1
56.	Методи навчання, їх сутність та класифікація.	1
57	Засоби навчання.	1
58	Методи виробничого навчання.	1
59	Методика підготовки та проведення інтегрованих теоретичних і практичних занять.	2
60.	Форми навчання.	1
62	Тренінгові технології у професійній освіті.	1
63	Диференційоване навчання у вищій школі.	1
64.	Проблемне навчання у вищій школі.	1
65	Ігрові технології навчання. Інформаційні технології навчання.	1
66	Кредитно-модульна система організації навчального процесу.	1
67	Особистісно орієнтоване навчання у вищій школі.	1
68	Виховний процес у закладах професійної освіти.	1
69	Поняття про методи виховання і самовиховання.	1
70	Прийоми виховання та самовиховання.	1
71	Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу..	1
72	Педагогічна діяльність викладача вищого навчального закладу.	1
73	Педагогічна майстерність викладача вищого навчального закладу.	1
74	Куратор академічної групи.	1
75	Функції і завдання куратора академічної групи.	1
76	Методика виховної роботи куратора в академічній групі.	1
77	Функції професійної діяльності тьютора в системі дистанційної освіти.	1
78	Професійна мобільність викладача професійної школи.	1
79	Кризи професійного становлення та їх подолання.	1
80	Професійні деструкції, вигорання та їх профілактика.	1
81	Обґрунтування методичного інструментарію та процедури дослідження професійної спрямованості та компетентності фахівців	1
82	Обґрунтування методичного інструментарію.	1
83	Особливості формування професійної спрямованості та компетентності майбутніх фахівців	1
84	Методологія науково-педагогічного дослідження.	1

85	Рівні методології науки.	2
86	Сучасні методологічні підходи та їх роль у педагогічному дослідженні	2
87	Методи теоретичного дослідження. методи емпіричного дослідження.	2
88	Етапи педагогічного дослідження	2
89	Організація та проведення педагогічних досліджень.	2
90	Вимоги до написання курсових, бакалаврських, дипломних та магістерських робіт.	2
91	Планування різних видів кваліфікаційних робіт.	2
92	Організація науково-педагогічного дослідження.	2
93	Складові методологічної частини програми науково-педагогічного дослідження. Методична частина програми науково-педагогічного дослідження.	2
94	Етичний аспект дослідження.	2
Разом:		84

8. Тренінг з дисципліни.

Програма тренінгу особистісного зростання викладача сфери професійної освіти

Мета: Подолання емоційної напруги, відновлення особистісного ресурсу викладача сфери професійної освіти

Структура тренінгу:

1. Підготовчий етап : Ознайомлення учасників тренінгу з основними цілями та завданнями тренінгу, форматом тренінгу; знайомство учасників тренінгової групи з тренером та між собою, прояснення очікувань та побоювань учасників групи стосовно тренінгу; встановлення та прийняття правил тренінгової групи.

II. Основна частина:

- ✓ Особистісне зростання - (міні-лекція).
- ✓ Зняття емоційної напруги.
- ✓ Використання позитивних емоцій, які пов'язані з успіхами в минулому та майбутньому для формування нових взаємин .
- ✓ Відпрацювання і оволодіння навичками, що допоможуть згуртувати групу.
- ✓ Формування установки про значущість своєї особистості.
- ✓ Здійснення рефлексії власного Я.
- ✓ Проектування програми особистісного зростання (дерево життя).

III. Заключна частина:

Підведення підсумків тренінгу, оцінка досягнення цілей тренінгу, відповіді на запитання, анкетування.

Методи проведення: міні-лекції, ситуаційно-рольова гра, дидактична гра, ситуаційна гра, ігри-розминки, відпрацювання конкретних умінь та навичок, робота в малих групах, в парах, практичні вправи, рухливі вправи, тестування, рольові ігри.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «**Методологія і дидактика професійної освіти**» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів КПІЗ;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Методологія і дидактика професійної освіти» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, враховуючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20%	20%	20%	40%
6/8 тиждень	15 тиждень	16/17 тиждень	

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1.

№	Найменування	Номер теми
1.	Дидактичні тести	1-15
2.	Опорний конспект лекцій	1-15
3.	Методичні вказівки до виконання практичних завдань	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Авшенюк Н. М., Креденець Н. Я. Професійна освіта у вимірах соціального партнерства в Австрії і Німеччині: монографія; за заг. ред. Н. М. Авшенюк/ Н. М. Авшенюк, Н. Я. Креденець. Львів : «Растр-7», 2019. 252 с.
2. Ашикян А. Современные требования к профессиональной компетентности преподавателя / А. Ашикян // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. Черкаси, 2019. № 2. С. 138-140.
3. Бакатанова В. Б. Психолого-педагогічні умови мотивації навчальної діяльності студентів / В.Б. Бакатанова, К.Г. Потьомкіна // Проблеми інж.-пед. освіти : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. Харків, 2019. № 63. С.67-75.
4. Барабанова Н. Формування соціально-ділової компетентності випускників вишів в умовах глобалізації освітнього простору / Н. Барабанова, Ю. Грушевська // Наук. вісн. Ізмаїл. держ. гуманітар.ун-ту : зб. наук. пр. Ізмаїл, 2019. Вип. 42 : Серія «Пед. науки». С. 26-33
5. Васьківська Г.О. Дидактична характеристика профілізації змісту освіти старшої школи / Г.О. Васьківська // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка. Серія : Пед. науки. Глухів, 2018. Вип. 38 (3). С.176-184.

6. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / авт. кол. : М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. ; за ред. В. Г. Кременя. Т. : Навч. кн. „Богдан., 2004. 384 с.
7. Гевко І. В. Питання менеджменту в сучасній освіті / І. В. Гевко, В. В. Борисов // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. Черкаси, 2019. № 1. С. 193-199.
8. Давидова Ю.В. Деякі питання розбудови адаптивного освітнього простору в закладах професійної (професійно-технічної) освіти / Ю. В. Давидова // Проблеми інж.-пед. освіти : зб. наук. пр. / Укр. інж.-пед. акад. Харків, 2019. № 63. С. 38-48.
9. Для розвитку професійної освіти // Освіта України. 2019. 14 жовт. (№ 41). С. 2.
10. Драгієва Л. Шляхи збагачення професійно-педагогічного потенціалу викладачів вищої школи в контексті викликів сьогодення / Л. Драгієва // Наук. вісн. Ізмаїл. держ. гуманітар. ун-ту : зб. наук. пр. Ізмаїл, 2019. Вип. 42 : Серія : Пед. науки. С. 60-68.
11. Дубасенюк О.А. Проблеми педагогізації професійної освіти в умовах ціложиттєвого навчання у контексті ідей академіка І.А. Зязюна // Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во Рута, 2016. С. 32-58.
12. Дубасенюк О.А. Професійна педагогічна освіта: методологія. теорія, практика : монографія / О.А. Дубасенюк. Т. 2.– Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 376 с.
13. Дяченко А. В. Інноваційні форми та методи організації дозвілєвої активності студентської молоді / А. В. Дяченко // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка. Серія : Пед. науки. Глухів, 2018. Вип. 38 (3). С. 216-222.
14. Жигірь В.І. Дидактичні основи професійної освіти : [навчальний посібник] /В.І. Жигірь. Бердянськ : БДПУ, 2017. 201 с.
15. Зайченко Н.О. Системний підхід до організації методичної роботи в ПТНЗ :[методичний посібник] / Н.О. Зайченко. Кременчук, 2015. 69 с.
16. Концепція розвитку педагогічної освіти Наказ №776 Міністерства освіти і науки України від 1 липня 2018 р. № 4.
17. Коркуна О. І. Сучасні процеси розвитку дуальної освіти: запорука стабільності кадрового потенціалу / О. І. Коркуна, І. І. Коркуна, О. Я Цільник // Соц.-екон. проблеми сучас. періоду України : зб. наук. пр. / ДУ «Ін-т регіон. дослідж. ім. М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2018. Вип. 4 (132). С. 90-94
18. Курлянд З. Н. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. /З. Н. Курлянд, Т. Ю. Осипова, Р. С. Гурін. К. : Знання, 2012. 390 с
19. Кучерявий О. Г. Якість педагогічної освіти : тенденції і перспективи : навч. посіб. / О. Г. Кучерявий; Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна НАПН України. Київ : Талком, 2019. 192 с.
20. Мойсієнко В. М. Шляхи розвитку педагогічного професіоналізму викладача закладу вищої освіти / В. М. Мойсієнко // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія : Пед. науки. Черкаси, 2019. № 1. С. 79-82.
21. Москалик Г. «Матриця» профільної школи майбутнього / Геннадій Москалик ; спілкувався Максим Короденко // Освіта України. 2019. 7 жовт. (№ 39/40). С. 10.
22. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка, 2016. 448 с.
23. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] : схвалено Указом Президента України від 25 черв. 2013 року № 344/2013. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
24. Ничкало Н.Г. Неперервна професійна освіта – тенденція світова / Н.Г. Ничкало // Розвиток педагогічної і психологічної науки в Україні 1992-2002: зб. наук. пр. до 10-річчя АПН України / АПН України. Ч. 2. Х.: ОВС, 2002.
25. Нові нормативні акти у сфері освіти // Практика упр. закл. освіти. 2019. № 9. С. 4-5.

26. Основні вимоги до оформлення списку літератури за новими стандартами: методичні рекомендації / уклад.: М. П. Гребенюк, Г. З. Шевчук. Луцьк: ВППО, 2019. 60 с.
27. Охременко С. В. Збалансована система умов освітнього середовища ПТНЗ на основі онлайн технологій / С.В. Охременко // Вісн. Глухів. нац. пед. ун-ту ім. О. Довженка. Серія : Пед. науки. Глухів, 2018. Вип. 38 (3). С. 124-131.
28. Поддубей О. Аналіз поняття «професійна підготовка» у вітчизняних і зарубіжних наукових працях/ О.Поддубей// Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. Випуск 5(118). Кременчук: КРНУ., 2019.С.19-25
29. Поліщук Н. Викладання навчальних дисциплін: інноваційні підходи / Наталія Поліщук // Профтехосвіта. 2019. № 7. С. 10-13.
30. Професійна освіта: Словник: Навч. посіб. / Укладачі: Гончаренко С.У., Зязюн І.А., Ничкало Н.Г., Дубинчук О.С. / За ред. Н.Г. Ничкало. К.: Вища школа, 2000. 381с.
31. Розвиток професійної освіти // Освіта. 2019. 7 жовт. (№ 39-40). С. 6.
32. Сергєєва Л. Освітні послуги закладів ПТО : особливості розвитку сфери освітніх послуг / Лариса Сергєєва // Профтехосвіта,2019.№ 5.С. 2-8.
33. Сиско Н. Професійний розвиток викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти в умовах неперервної освіти / Н. Сиско // Зб. наук. пр. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України. Серія : Пед. науки. Хмельницький, 2018. № 3(14). С. 511-524.
34. Сисоєва С. О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу : монографія / С. О. Сисоєва. Хмельницький : ХГПА, 2008. 323 с.
35. Сисоєва С.О., Осадчий В.В., Осадча К.П. Професійна підготовка викладача- тьютора: теорія і методика: Навч. - метод. посібник. / С.О. Сисоєва, В.В. Осадчий, К.П. Осадча / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київський університет імені Бориса Грінченка, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького. Київ; Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2011. 280 с.
36. Теорія і методика професійної освіти : навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Т.Ю. Осипова, Р.С. Гурін [та ін.] ; за ред. З.Н. Курлянд. К.: Знання, 2012. 390 с.
37. Теорія і методика професійного навчання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 8.18010021 «Педагогіка вищої школи»] / І.В.Зайченко. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 548 с.
38. Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія / за ред.О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во Рута, 2016. 400 с.
39. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти : навч.-метод. посіб. / Харків. нац. екон. ун-т ім. С. Кузнеця, Харків, 2018.324 с.
40. Barr David. Learning, teaching and leading: A comparative look at the ISTE Standards for Teachers and UNESCO ICT Competency Framework for Teachers [Electronic resource] / David Barr, Carolyn Sykora // White Paper. – ISTE. – Jan., 2015. – 4 p. – Mode of access: <https://www.iste.org/handlers/ProductAttachment.ashx?ProductID=MRri+icosF8=&Type=TOC>.
41. Shivam Ruchi. Implementation of Blended Learning in Classroom: A review paper [Electronic resource] / Ruchi Shivam, Dr.Sunita Singh // International Journal of Scientific and Research Publications. – Volume 5, Issue 11, November 2015. – P. 369– 372. – Mode of access: <http://www.ijsrp.org/research-paper-1115/ijsrp-p4756.pdf>.
42. Shrol T. The Project Activity as a Means of Professional Competences in Formation of Future Teachers / N. Zoshchuk, T. Shrol // International Journal of New Economics and Social Sciences. – 2015. – № 2 (2). – P. 277–282.
43. UNITED STATES OF AMERICA. Department of Education. Change in Number and Types of Postsecondary Institutions: 2000 to 2014. Washington: National Center for Education Statistics , 2017.
44. DORTCH, Cassandria. Carl D. Perkins Career and Technical Education Act of 2006: background and performance. Washington: U.S. Congress, Congressional Research Service,

2012. Available at: <Available at:<https://fas.org/sgp/crs/misc/R42863.pdf>>. Access on: March 6, 2018.